

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE LOPAR ZA RAZDOBLJE 2021. - 2025. GODINE

Prosinac 2021.

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

Poštovani građani,

Provedbeni program Općine Lopar za razdoblje 2021.-2025. je kratkoročni akt strateškog planiranja u kojem je, sukladno zakonskim obvezama, opisana vizija, misija i djelokrug rada Općine Lopar. Također, ovim dokumentom su utvrđeni ciljevi te mjere, aktivnosti i razvojni projekti koji definiraju provedbu ciljeva za vrijeme trajanja mandata u razdoblju od 2021. do 2025. godine.

Provedbenim programom planira se unaprijediti i poboljšati kvaliteta života građana Općine Lopar. Kroz razrađenu financijsku strukturu i precizno planiranje raspodjele sredstava za provedbu različitih mjera na poljima zdravstva, obrazovanja, kulture, socijalne zaštite, zaštite okoliša i sl., Općina Lopar postaje atraktivnije i ugodnije mjesto za život lokalnog stanovništva. Zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva od iznimne je važnosti za rast i razvoj Općine prvenstveno smanjujući emigracije, a posljedično i pritisak na centralizirana žarišta na području županije.

U cilju uspješne realizacije predviđenih projekata za mandatno razdoblje 2021.-2025. godine, Općina Lopar koristit će se novcem iz europskih fondova, proračuna RH te proračuna Općine Lopar.

Ovim putem pozivam sve mještane Općine Lopar da aktivno sudjeluju u otvorenom savjetovanju u donošenju Provedbenog programa putem prijedloga, kritika i pohvala koje iznimno cijenimo. Svrha savjetovanja je usklađivanje Provedbenog plana s potrebama zainteresirane javnosti te nam je u zajedničkom interesu što kvalitetnija komunikacija i razumijevanje mjera, aktivnosti i planova koji vode ka ostvarivanju odabranih ciljeva. Želimo obuhvatiti sve interese naših sugrađana te stavljamo naglasak na želje i potrebe lokalnog stanovništva.

Načelnik Općine Lopar

Zdenko Jakuc, dipl.ing.el.

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Lopar	4
1.2. Zakonodavni okvir	4
1.3. Strateški okvir	5
2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	7
2.1. Osnovni podaci	7
2.1.1. Položaj i smještaj	7
2.1.2. Proračun	8
2.2. Društvo	9
2.2.1. Demografski pokazatelji	9
2.2.2. Predškolski odgoj i školsko obrazovanje	11
2.2.3. Kultura	11
2.2.4. Civilno društvo	13
2.2.5. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	13
2.3. Infrastruktura	14
2.3.1. Odvodnja	16
2.3.2. Vodoopskrba	16
2.3.3. Promet	17
2.3.4. Gospodarenje otpadom	18
2.4. Gospodarstvo	19
2.4.1. Indeks razvijenosti	19
2.4.2. Tržište rada	20
2.4.3. Poduzetništvo	21
2.4.4. Turizam	21
3. MISIJA, VIZIJA I DJELOKRUG OPĆINE LOPAR	24
3.1. Misija Općine Lopar	24
3.2. Vizija Općine Lopar	24
3.3. Djelokrug Općine Lopar	24
4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE LOPAR ZA RAZDOBLJE 2021.-2025. GODINE	25
4.1. Mjere, aktivnosti i razvojni projekti	27
4.2. Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih projekata	34
5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA	35

5.1. Praćenje i izvještavanje.....	35
5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja	36

Popis tablica

Tablica 1: Proračunski prihodi Općine Lopar.....	8
Tablica 2: Proračunski plan Općine Lopar za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu	8
Tablica 3: Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu.....	8
Tablica 4: Migracije stanovništva	11
Tablica 5: Popis udruga aktivnih na području Općine Lopar	13
Tablica 6: Popis infrastrukturnih koridora u Općini Lopar	15
Tablica 7: Sustav gospodarenja otpadom Općine Lopar	19
Tablica 8: Projekti na području Općine Lopar i njihove vrijednosti u kunama.....	22
Tablica 9: Projekti na području Općine Lopar i njihove vrijednosti u kunama.....	22
Tablica 10: Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih projekata	34
Tablica 11: Okvir za praćenje i izvještavanje	36

Popis slika:

Slika 1: Položaj Općine Lopar na karti Republike Hrvatske	7
Slika 2: Prikaz položaja Općine Lopar na topografskoj karti RH u mjerilu 1:200 000.....	7

Popis grafikona

Grafikon 1: Dobna struktura stanovništva	10
Grafikon 2: Prirodno kretanje stanovnika	10
Grafikon 3: Indeks razvijenosti	20
Grafikon 4: Kretanje broja nezaposlenih osoba	20
Grafikon 5: Broj turističkih dolazaka i noćenja u Općini Lopar	23

1. UVOD

1.1. Kontekst i metodologija izrade Provedbenog programa Općine Lopar

Provedbeni programi jedinica lokalne samouprave su kratkoročni akti strateškog planiranja koji opisuju i osiguravaju postizanje ciljeva, ako je primjenjivo, iz srednjoročnog akta strateškog planiranja i poveznicu s proračunom jedinice lokalne samouprave sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17). Provedbeni program jedinice lokalne samouprave donosi se za vrijeme trajanja mandata izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave i vrijedi za taj mandat. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave donosi provedbeni program najkasnije 120 dana od dana stupanja na dužnost te se provedbeni programi jedinica lokalne samouprave prema potrebi mogu revidirati na godišnjoj razini. Jedinica lokalne samouprave izvješćuje putem lokalnog koordinатора, polugodišnje i godišnje, regionalnog koordinатора Koordinacijsko tijelo o provedbi provedbenog programa.

Temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske NN 123/17), važeći strateški dokument Općine Lopar za razdoblje do 2020. godine bio je „Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje 2016. do 2020. godine“ (KLASA:011-03/16-01/01, URBROJ: 2169/02-01-16-30, od 15.11.2016.). Općinsko vijeće Općine Lopar donijelo je 7.12.2020. godine Odluku o usvajanju Strategije razvoja Općine Lopar za razdoblje 2020. do 2030. godine („Službeno glasilo Primorsko-goranske županije“, broj 42/20) koja je u potpunosti usklađena s Operativnim programima za provedbu strukturnih i kohezijskih fondova EU na nacionalnoj razini.

Općina Lopar je 14.9.2021. godine donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Općine Lopar za razdoblje od 2021. do 2025. godine čime je pokrenut proces pripreme izrade dokumenta službenog naziva „Provedbeni program Općine Lopar za razdoblje 2021.-2025.“

Proces izrade Provedbenog programa Općine Lopar za razdoblje 2021-2025. godine odvija se u nekoliko faza, kako slijedi:

1. Izrada analize stanja
2. Definiranje baze projekata koji će se započeti i/ili realizirati do 2025. godine
3. Prijedlog vizije i smjerova razvoja
4. Razrada mjera, aktivnosti i projekata, u skladu s ciljevima mjerama iz Strategije razvoja Općine Lopar za razdoblje 2020. do 2030. godine
5. Izrada financijskog plana provedbe razvojnih mjera i poveznica s proračunom
6. Izrada akcijskog plana provedbe razvojnih mjera
7. Predlaganje nacrtu Provedbenog programa Općine Lopar za razdoblje 2021.-2025.
8. Usvajanje Provedbenog programa Općine Lopar

U procesu izrade Programa sudjeluje Općinski načelnik i članovi Jedinственог управног одјела. Također, sa svojim prijedlozima projekata sudjeluju čelnici javnih ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Općine Lopar.

1.2. Zakonodavni okvir

Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) uređen je sustav strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj na svim razinama upravljanja (nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini) te način pripreme, izrade, provedbe, izvješćivanja, praćenja provedbe i učinaka te vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice

lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17), Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine donijela Uredbu o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Sustav strateškog planiranja u RH temelji se nacionalnim (Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine), regionalnim, odnosno županijskim te lokalnim aktima strateškog planiranja.

Obvezni sadržaj Provedbenog programa Općine Lopar za razdoblje 2021-2025. utvrđen je člankom 18. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018).

1.3. Strateški okvir

Provedbeni program Općine Lopar za razdoblje 2021.-2025. predstavlja kratkoročni strateški akt kojim će se definirati mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine Lopar, a koji su usklađeni sa strateškim okvirom hijerarhijski viših akata (lokalni i županijski razvojni dokumenti), odnosno s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje: NRS 2030.)

Strateški okvir NRS 2030, kao krovni nacionalni strateški akt na koji se potom veže i strateški smjer razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini sastoji se od sljedećih razvojnih smjerova i strateških ciljeva (dalje: SC):

Razvojni smjer 1. Održivo gospodarstvo i društvo

- *SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo*
- *SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi*
- *SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom*
- *SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske*

Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize

- *SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život*
- *SC 6. Demografska obnova i bolji položaj obitelji*
- *SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj*

Razvojni smjer 3. Zelena i digitalna tranzicija

- *SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost*
- *SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva*
- *SC 10. Održiva mobilnost*
- *SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva*

Razvojni smjer 4. Ravnomjeran regionalni razvoj

- *SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima*
- *SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti*

Dokument je usklađen s višegodišnjem financijskim okvirom EU te aktima strateškog planiranja povezanim s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021.-2027. definiranim Odlukom o utvrđivanju akata strateškog planiranja povezanih s uvjetima koji omogućavaju provedbu fondova Europske unije u razdoblju od 2021. do 2027. godine, rokova donošenja i tijela zaduženih za njihovu izradu (Vlada Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/20-04/352, URBROJ: 50301-05/16-20-6), a koja je u skladu s Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize (COM(2018) 375 final). NRS 2030 usklađena je s ciljevima nove regionalne i kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021.-2027.

2. ANALITIČKA PODLOGA IZ KOJE PROIZLAZE KRATKOROČNE RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

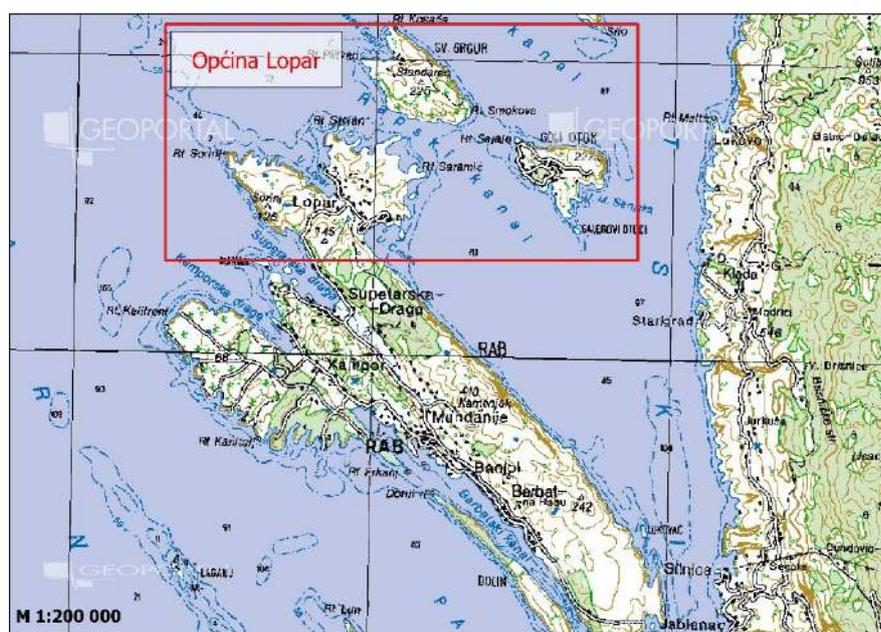
2.1. Osnovni podaci

2.1.1. Položaj i smještaj

Općina Lopar smještena je na sjevernom dijelu otoka Raba u Primorsko-goranskoj županiji, a zauzima površinu od 187, 701 km². Općina obuhvaća poluotok Lopar i otoke Sveti Grgur i Goli otok, a u Općini se nalazi samo jedno naselje Lopar. Ukupna površina općine je 17.753 ha, od čega je 2.643 ha kopneni dio, dok 15.110 ha pripada morskom dijelu općine. Općina Lopar direktno je povezana lukama Melak i San Marino s otokom Krkom, otokom Sveti Grgur i Golim otokom. Veći broj prometnih linija povezani su s jugoistočnim krajem otoka Raba, s trajektnom lukom Mišnjak. Otok Rab je povezan redovnim autobusnim linijama koje voze svakodnevno sa Zagrebom i Rijekom, a u ljetnim mjesecima i s Varaždinom. Najbliža zračna luka nalazi se na otoku Krku. Zbog svog povoljnog geografsko-turističkog položaja, najveći izvor prihoda u Općini Lopar dolazi iz tercijarnih djelatnosti, odnosno turizma.

Slika 1: Položaj Općine Lopar na karti Republike Hrvatske

Slika 2: Prikaz položaja Općine Lopar na topografskoj karti RH u mjerilu 1:200 000

2.1.2. Proračun

Uravnotežena proračunska kretanja te kvalitetno planiranje proračunskih prihoda i rashoda jedan su od ključnih preduvjeta rasta gospodarstva te održivog razvoja. Proračunski prihodi Općine Lopar bilježe godišnji porast prateći referentno razdoblje od 2016. godine do 2019. godine. U 2020. godini, evidentiran je pad prihoda u proračunu Općine Lopar kojeg možemo korelirati s pojavom pandemije Covid-19. Prema proračunu Općine Lopar za 2021. godinu i projekcijama proračuna za 2022. i 2023. godinu, očekuje se rast i oporavak proračuna Općine Lopar.

Tablica 1: Proračunski prihodi Općine Lopar

Godina	Iznos proračunskog prihoda (u HRK)
2016.	12.648.770,94
2017.	16.290.732,14
2018.	18.541.764,99
2019.	19.070.503,70
2020.	13.930.189,70

Izvor: Izvještaji Općine Lopar o izvršenju proračuna

Kada govorimo o projekcijama proračuna za 2022. i 2023. godinu, iz tablice 2 je vidljivo kako se u 2023. godini planira smanjenje prihoda za oko 3 milijuna HRK, odnosno smanjenje proračunskih prihoda za oko 15% u odnosu na 2021. godinu. S druge strane, ukoliko projekciju usporedimo sa proračunskim prihodima iz 2016. godine, planirani prihodi za 2023. godinu veći su za oko 13% od onih ostvarenih u 2016. godini. Iz prikazanih podataka vidljivo je da su proračunski prihodi Općine Lopar poremetili trend rasta u 2020. godini. Naime Općina Lopar izrazito je turistički orijentirana jedinica lokalne samouprave i glavnina prihoda dolazi iz tercijarnog sektora koji je izrazito pogođen pojavom pandemije Covid-19.

Tablica 2: Proračunski plan Općine Lopar za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu

Godina	Iznos (u HRK)
2021.	17.372.911,00
2022.	14.100.000,00
2023.	14.600.000,00

Izvor: Proračun Općine Lopar

Sukladno proračunu Općine Lopar za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. godinu, planiraju se ulaganja kako je prikazano u tablici 3.

Tablica 3: Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu

Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji	Proračun za 2021. godinu (HRK)	Proračun za 2022. godinu (HRK)	Proračun za 2023. godinu (HRK)
Opće javne usluge	1.974.020,00	1.989.700,00	2.095.700,00
Javni red i sigurnost	370.000,00	360.000,00	380.000,00
Ekonomski poslovi	2.909.727,00	2.598.800,00	3.210.800,00
Zaštita okoliša	1.467.465,00	1.352.500,00	1.482.500,00
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	7.516.500,00	1.434.000,00	959.000,00

Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji	Proračun za 2021. godinu (HRK)	Proračun za 2022. godinu (HRK)	Proračun za 2023. godinu (HRK)
Zdravstvo	164.700,00	169.000,00	179.000,00
Rekreacija, kultura i religija	1.113.500,00	1.175.000,00	1.252.000,00
Obrazovanje	1.005.000,00	4.160.000,00	4.170.000,00
Socijalna zaštita	352.000,00	361.000,00	371.000,00

Izvor: Proračun Općine Lopar

2.2. Društvo

2.2.1. Demografski pokazatelji

Demografske mjere kojima Općina Lopar nastoji dodatno utjecati na poboljšanje demografskog stanja područja, olakšati život građanima te podići kvalitetu života građana su:

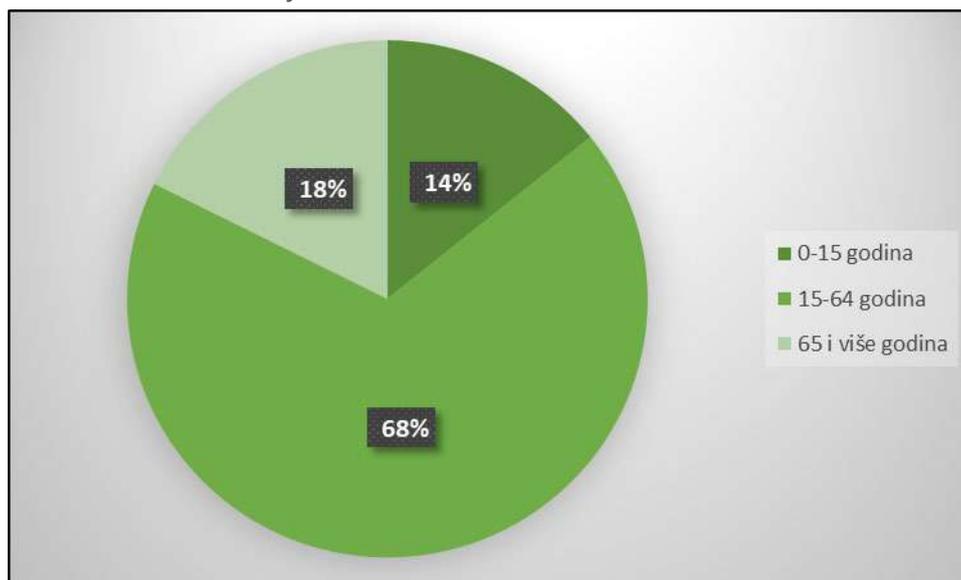
- *Pravo na pomoć za novorođeno dijete imaju roditelji koji su u tekućoj kalendarskoj godini dobili dijete, kao i posvojitelji djece bilo koje dobi i to za: 1. dijete u iznosu od 5.000,00 kn, 2. dijete u iznosu od 7.000,00 kn, 3. dijete u iznosu od 15.000,00 kn te za 4. i svako sljedeće rođeno ili posvojeno dijete u iznosu od 30.000,00 kn*
- *Jednokratna novčana pomoć (korisniku se isplaćuje godišnje 3.000,00 kn)*
- *Program stambenog zbrinjavanja Hrvatskog branitelja i ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata sa područja Općine Lopar (stambeno zbrinjavanje odnosi se na izradu projektne dokumentacije za izgradnju stambenog objekta, ishođenje potrebnih priključaka, materijali te samu izgradnju objekta u razdoblju 2019.-2021.g.)*
- *Općina Lopar sufinancira 70% pune (67% do ožujka 2020.g.) mjesečne (ekonomske) cijene za Dječji vrtić „Pahuljica“ za: 10 satni program i druge programe u skladu sa potrebama djece i zahtjevima roditelja prema broju djece s područja Lopara*
- *Općina preko HZJZ sufinancira logopeda a udžbenici su odlukom Vlade RH besplatni za sve osnovnoškolce.*
- *Općina Lopar od 2017. godine ušla je u realizaciju programa nabavke igrala za djecu u suradnji sa TZ Općine Lopar koji je rezultirao brojnim spravama za djecu na najvažnijim plažama i lokacijama u Općini Lopar*

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Lopar, u 2011. godini živjelo je 1.263 stanovnika, što predstavlja 0,43% ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije.

Prosječna starost stanovništva u 2011. godini iznosila je 42,6 godina, a indeks starenja¹ 130,7. Što se tiče dobne strukture stanovništva, 68% je u skupini radno sposobnog stanovništva. Prethodni pokazatelj nudi mogućnost pozitivnog razvoja demografskog stanja i slike Općine Lopar. Međutim, zabrinjava podatak koji je vidljiv iz grafikona 1. Manji je postotak mladog stanovništva u odnosu na staro – stanovništva do 15 godina je 14%, a stanovništva iznad 65 godina je 18%. Najviše je kućanstava s dva člana (27%). Prosječan broj osoba u kućanstvima iznosi 2,61%.

¹Indeks starenja jest postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina

Grafikon 1: Dobna struktura stanovništva

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kod podjele stanovništva Općine Lopar prema spolu, veći je udio žena u odnosu na muškarce, trend koji je prisutan i na području Primorsko-goranske županije. Žena je u 51%, a na razini županije 52%. Može se zaključiti kako je spolna struktura prilično ujednačena.

Prirodno kretanje broja stanovnika je negativno. U razdoblju 2016-2020. godine rođeno je 39, a umrlo 80 stanovnika što znači da je četverogodišnjem periodu 41 više umrlih u odnosu na broj rođenih. Općinu Lopar karakterizira negativna stopa prirodnog prirasta, kao i Primorsko-goransku županiju koja je u promatranom razdoblju dvije godine za redom (2018. i 2019. god.) bila županija sa najvećim negativnim prirastom u Republici Hrvatskoj.

Grafikon 2: Prirodno kretanje stanovnika

Izvor: Državni zavod za statistiku

Pregledom tablice 3. migracije stanovništva vidljivo je kako je trend migracija bio pozitivan do 2019.godine. Iako je pozitivan trend porasta broja doseljenih na područje, skoro pa jednako velik broj

Ijudi napušta područje Općine. U periodu 2016-2020. godine ukupno je doseljeno 88 osoba, a odseljeno 80 osoba.

Tablica 4: Migracije stanovništva

Godina	Broj doseljenih	Broj odseljenih
2016.	19	18
2017.	18	16
2018.	27	14
2019.	24	32

Izvor: Državni zavod za statistiku

2.2.2. Predškolski odgoj i školsko obrazovanje

Na području Općine Lopar djeluje Dječji vrtić „Pahuljica“. S obzirom da je DV „Pahuljica“ jedini objekt takve namjene na području Općine Lopar, od školske godine 2019./2020. započeo je program cjelodnevnog boravka tokom cijele godine. U Općini Lopar, aktivno djeluje osnovna škola „Ivan Rabljanin“ – Područna škola Lopar. Na poboljšanje uvjeta i kvalitete usluga odgoja i obrazovanja te povećanje dostupnosti najznačajnije su utjecale investicije u opremu kuhinje i prilagođavanja dječjeg vrtića Pahuljica za cjelodnevni boravak, zatim sanacija pročelja zgrade Područne škole Lopar i otvori kotlovnice PŠ Lopar, instalacija tople vode u sanitarijama PŠ Lopar i postavljanje umjetne trave na školskom igralištu PŠ Lopar, navedeni projekti završeni su u razdoblju od 2017. do 2021. godine.

U procesu izvođenja su projekti izgradnje sportske dvorane u Loparu i dvoranskog trga. Dodatno, sukladno proračunu Općine Lopar za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. godinu, planira se izgradnja novog dječjeg vrtića u Loparu (kapitalni projekt: K0200201), za koju je već izrađen idejni projekt i dobivena je lokacijska dozvola.

Smanjena je participacija roditelja za boravak djece u vrtiću u iznosu od 70% pune mjesečne cijene (67% od ožujka 2020. godine) za cjelodnevni program i druge programe u skladu s potrebama djece i zahtjevima roditelja. Općina je u školi sufinancirala logopeda te su Odlukom Vlade RH osigurani besplatni udžbenici za sve osnovnoškolce. Također je sufinanciran produženi boravak učenika i u tu svrhu zaposlena je jedna djelatnica u OŠ Ivan Rabljanin.

Općina Lopar stipendira srednjoškolce i studente kako bi olakšala školovanje i studiranje, u razdoblju od 2017. do 2020. godine podneseno je ukupno 46 zahtjeva za stipendijama za što je do 2020. godine isplaćeno ukupno 276.800,00 kn. Za usluge prijevoza Općina Lopar sklapa godišnji ugovor sa prijevoznikom za prijevoz srednjoškolaca i studenata do svojih škola i fakulteta izvan otoka dok je po otoku i do prve stanice na kopnu prijevoz besplatan.

2.2.3. Kultura

Na području Općine Lopar djeluje Centar za kulturu osnovan 14. siječnja 2010. godine Odlukom Općinskog vijeća Općine Lopar. Djelokrug centra za kulturu Lopar obuhvaća:

- koordinaciju ustanova i udruga te manifestacija koje djeluju na području Općine Lopar
- osnivanje zbirki i radionica
- integralnu prezentaciju i zaštitu kulturne baštine Lopara, suradnju s nadležnim ustanovama za zaštitu spomenika kulture i nadzor nad stanjem graditeljske baštine u Općini

- organizaciju predavanja, promocija, izložbi, koncerata, gostovanja, glazbeno-scenskih predstava i drugih kulturnih manifestacija
- izdavačku djelatnost
- organiziranje škole stranih jezika.

U svrhu unapređenja i razvoja kulture na području Općine Lopar, Općinsko vijeće na godišnjoj razini donosi Program Javnih potreba u kulturi kojem se osiguravaju sredstva iz proračuna Općine Lopar. Programom javnih potreba Općine Lopar u kulturi utvrđuju se djelatnosti, poslovi, aktivnosti i manifestacije u kulturi od interesa za Općinu Lopar kao i za njegovu promociju na svim razinama. Kulturne djelatnosti u koje se ulaže kroz ovaj Program su:

- Financiranje i razvoj ustanova u kulturi
- Financiranje manifestacija u kulturi
- Amatersko stvaralaštvo u glazbi, plesu, folkloru, likovnoj umjetnosti, literarnom i kazališnom stvaralaštvu
- Knjižnična djelatnost
- Obrazovanje odraslih
- Sanacija i održavanje objekata kulture na području Općine Lopar,
- Otkup muzejske građe
- Aktivnost radija
- Izrada suvenira
- Posebni programi u području kulture.

Centar za kulturu Lopar do sada je realizirao niz uspješnih projekata i manifestacija iz područja kulture i kulturne baštine. Uz brojna koncertna gostovanja, kazališne predstave, izložbe, predavanja, projekcije dokumentaraca, radionice za djecu i odrasle, ustanova organizira i neke već tradicionalne manifestacije:

- Smotra klapa Posle kampanela – kulturno zbivanje koje se održava na Ivanje (24.lipnja) od 2011. godine, sudjeluju rapske i loparske klape kao uz nekoliko gostujućih klapa,
- Loparska noć – manifestacija u svrhu prezentacije bogate etnografske i nematerijalne baštine mjesta održavana od 2006. godine,
- Eko-etno fest – smotra tradicionalnog puhačkog instrumenta miha, održava se od 2014. godine,
- Mesopust – Loparski maškari su tradicija za koju se smatra da je stara i više od 150 godina na području Lopara,
- Rab Archaeological Traces – projekt upoznavanja s kulturnom baštinom otoka Raba kroz poučne staze popraćene virtualnim vodičem (mobilna aplikacija).

Neki od projekata kojim se obogatio društveni i kulturni život otočne zajednice su: Glazbom kroz godinu, Kazalište od malih nogu, Kazalište za sve, Biblioteka na plaži, Mala čitaonica, Festival skulpture u pijesku, Kreativnost u svakodnevici, Gradim svoj svijet; Edukativni programi: Noć muzeja, Festival znanosti, Noć istraživača i sl.

Među organizacijom raznih projekata i manifestacija u Općini Lopar, Centar za kulturu aktivno uređuje godišnjak Loparska beseda te je sudjelovala u publikaciji: 300 godina Župe sv. Ivana Krstitelja u Loparu (2015.) i fotomonografije Lopar: Čuđenje u kamenu i pijesku (2016.).

Pregledom registra kulturnih dobara RH, u Općini Lopar zaštićeno kulturno dobro je pokladni običaj - Loparski maškari, nematerijalna vrsta kulturnog dobra pod registarskim brojem Z-7450.

2.2.4. Civilno društvo

Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u povezivanju društva i javnih institucija te imaju snažan utjecaj na oblikovanje i provođenje potreba i aktivnosti za korist svoje zajednice. Financiranje, odnosno podrška organizacijama civilnog društva nije uređeno u okviru jedne proračunske stavke u okviru proračuna, nego se sredstva sektorski raspoređuju. Sukladno podacima iz Registra udruga Ministarstva pravosuđa i uprave na području djeluje 15 udruga, navedenih u tablici 4. Najveći broj udruga aktivan je na području sporta, zatim slijede udruge iz područja kulture i gospodarstva. U svrhu poboljšanja uvjeta za bavljenje sportom, Općina Lopar je u suradnji s MRRFEU i Primorsko-goranske županije započela projekt izgradnje Sportske dvorane u Loparu. U 2021. godini objekt je u završnoj fazi izgradnje nakon čega će isti biti opremljen i otvoren po dobivanju uporabne dozvole. Dodatno, uz sportsku dvoranu uređen je i prostor oko dvorane dvoranski trg za kojeg je ishođena uporabna dozvola. Završetkom projekta Općina Lopar će dobiti novi društveni i sportski život općine imat će višenamjenski prostor za održavanje sportskih i društvenih manifestacija.

Tablica 5: Popis udruga aktivnih na području Općine Lopar

Naziv udruge	Sjedište udruge
Ženska klapa Užanca	Lopar 571, Lopar
Društvo športske rekreacije Fitnes Aero Lopar	Lopar 470, Lopar
Kulturno-umjetničko društvo „San Marino“	Lopar 264, Lopar
Sportsko ribolovno društvo „Lopar“	Lopar 284, Lopar
Udruga veterana domovinskog rata „Lopar“	Lopar 391, Lopar
Športsko ribolovni klub „Sv. Ivan“ Lopar	Lopar 77, Lopar
Društvo sportske rekreacije „Forza“	Lopar 144, Lopar
Klapa Sveti Martin - Lopar	Lopar 278, Lopar
Udruga ovčara Lopar	Lopar 578, Lopar
Lovačko društvo „Kuna“ Lopar	Lopar 294, Lopar
Moto klub Rab	Lopar 426, Lopar
Dobrovoljno vatrogasno društvo Lopar	Lopar 288, Lopar
Udruga iznajmljivača obiteljskog smještaja Lopar	Lopar 284, Lopar
Društvo sportske rekreacije Lopar	Lopar 136, Lopar
Malonogometni klub „Lopar“	Lopar 277A, Lopar

Izvor: Registar Udruga

2.2.5. Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

Centar za socijalnu skrb Crikvenica – podružnica Rab nadležna je za obavljanje poslova svih stručnih cjelina (stručna cjelina za: odrasle osobe; zaštitu djece, mladih i obitelji; novčana davanja) za područje otoka Raba.

Prava i socijalne usluge koje osigurava Općina Lopar definirana su kroz Odluku o socijalnoj skrbi. Općina Lopar donijela je novu Odluku o socijalnoj skrbi na području Općine Lopar (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 34/20) u listopadu 2020. godine.

Najviše tražena i ostvarena prava temeljem važeće Odluke su: pravo na pomoć za novorođeno dijete i pravo na jednokratnu novčanu pomoć.

Općina Lopar sudjeluje i u brojnim programima zdravstvene zaštite stanovništva i turista za koje je u 2017. g. utrošeno 60.010,00 kn, u 2018.g.96.650,00 kn, 2019.g. 148.960,00 kn, a u 2020.g.80.020,00 kn i to za sljedeće aktivnosti:

- Sufinanciranje turističke ambulante
- Sufinanciranje pedijatrijske ordinacije za djecu turista
- Sufinanciranje liječenja školske djece (I-VIII. razreda)
- Sufinanciranje programa „Rano otkrivanje poremećaja u razvoju zgloba kuka“
- Program „Prevenција oštećenja bubrega“

U suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije provode se i programi: Logopedski tretman, Pregled dermatologa u sklopu ranog otkrivanja melanoma, Zlatno doba života, Koraci za budućnost bez nasilja, Skrining osteoporoze kod žena.

Općina Lopar sufinancira i dolazak specijalista Doma zdravlja, dijalizu, kao i medicinske usluge koje nisu pokrivena od HZZO-a.

Sukladno Odluci o sufinanciranju dijela pogrebnih troškova (Službene novine Primorsko-goranske županije, broj 34/20) Općina Lopar snosi troškove za podmirenje dijela pogrebnih troškova u iznosu od 3.000,00 kuna za svakog umrlog s prebivalištem u Loparu koji će biti sahranjen na mjesnom groblju u Loparu kao i za prijevoz pokojnika na obdukciju Općina Lopar sufinancira i Program stambenog zbrinjavanja Hrvatskog branitelja i ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata sa područja Općine Lopar.

Stambeno zbrinjavanje odnosi se na izradu projektne dokumentacije za izgradnju stambenog objekta, ishođenje potrebnih priključaka, materijali te samu izgradnju objekta u razdoblju 2019.-2021.g. Za stambeno zbrinjavanje HRVI kroz sufinanciranje utrošeno je 574.249,99 kn u izradu projektne dokumentacije i izgradnju objekta.

2.3. Infrastruktura

Cestovni, pomorski, zračni promet, promet žičarom, te sustavi telekomunikacija i pošte određen je Prostornim planom Općine Lopar, odnosno na kartografskom prikazu br.1 “Korištenje i namjena površina” i br. 1B “ Korištenje i namjena površina – promet; pošta, telekomunikacijski sustav i lokacije društvenih djelatnosti” u mj. 1:25.000.

Prostornim planom Općine Lopar određeni su sljedeći infrastrukturni sustavi:

- vodno-gospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja),
- prometni sustav (kopneni, pomorski i zračni),
- pošta i telekomunikacije,
- energetska sustav (opskrba električnom energijom i UNP-om i obnovljivi izvori energije).

Tablica 6: Popis infrastrukturnih koridora u Općini Lopar

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE	
	Vrsta	Kategorija	Vrsta	Postojeće (m)	Planirano (m)
PROMETNI	Ceste	Državna	Ostale brze ceste	70	100
		Županijska		40	70
		Lokalna		6-9	10
		Nerazvrstane		3-6	8
TELEKOMUNIKACIJE	Kablovska kanalizacija	Državni	Međunarodni	1,5	3-5
		Županijski	Magistralni	1,5	1-3
		Lokalni		1,2	1-2
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	Vodoopskrba - vodovi	Državni	Međunarodni	6	10
		Županijski	Ostali	6	10
		Lokalni		4	4
	Kolektori	Županijski		6	Prema projektu sustava odvodnje
		Lokalni		4	4
ENERGETIKA	Dalekovodi	Državni	Dalekovod 220 kV	23	100 (50) projektirani
		Županijski	Dalekovod 110 kV	19	70 (25) projektirani
		Lokalni	Dalekovod 35 kV	15	50

Općina Lopar aktivno surađuje s državnim tijelima i pravnim osobama (npr. Hrvatske vode) na projektima unaprjeđenja i modernizacije infrastrukture. Projekti ostvareni u razdoblju od 2016. do 2021. godine na području izgradnje i renovacije koridora ili trasa i površina prometnih i drugih infrastrukture su:

- Izgradnja ceste u Poslovnoj zoni „Sorinj“,
- izgradnja ceste „Zad Vrh“,
- Asfaltiranje i uređenje od D-105 do raskrižja za groblje,
- Asfaltiranje nerazvrstane ceste Livačina,
- Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na lokacijama u Općini Lopar (Romotina, Brnovi, Mesurinići kod Marušića),
- Uređenje vodotoka Livačina u suradnji sa Hrvatskim vodama,
- Uređenje vodotoka Dražica u suradnji s Hrvatskim vodama,
- Uređenje vodotoka Andreškići u suradnji s Hrvatskim vodama,
- Uređenje nogostupa „centar - ambulanta Lopar „ sa izmjenom rasvjete,
- Dogradnja sustava odvodnje Livačina-lučica San Marino,
- Novi kolektor sustava odvodnje CS 3 prema Perićima,
- Nova crpna stanica CS4.

Sukladno Proračunu Općine Lopar za 2021. godinu te projekcijama za 2022. i 2023. godinu, planirana su ulaganja u infrastrukturu u vrijednosti oko 5.557.375,00 HRK.

2.3.1. Odvodnja

Na otoku Rabu nalaze se tri područja aglomeracija: Rab, Supetarska Draga i Lopar koje se nalaze unutar područja djelovanja Grada Raba i Općine Lopar, odnosno obuhvaćaju naselja s čijih se područja komunalne otpadne vode mogu prikupljati te odvesti do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Otpadne vode iz mjesta Barbat, Banjol, Rab, Palit dovode se do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV-a) Vašibaka, otpadne vode iz mjesta Supetarska Draga, Kampur, Mundanije dovode se do UPOV-a Potočina te otpadne vode iz mjesta Lopar dovode se do UPOV-a Lopar.

Na području aglomeracije Lopar sustav odvodnje otpadnih voda izgrađen je u većem dijelu. Sastoji se od 3.4 km glavnog kolektora i 10 km sekundarne kanalizacijske mreže, 5 crpnih stanica s 3 sigurnosna ispusta te uređaja za prethodni stupanj pročišćavanja otpadnih voda kapacitiranog na $Q=140$ l/s odnosno 14.000 ES i podmorskog ispusta $l=600$ m na dubini od 52,5 m.

Na području aglomeracije Lopar veći dio izgrađenog sustav odvodnje otpadnih voda je dotrajavao, uređaj za pročišćavanja je trenutno izgrađen do prethodnog stupnja pročišćavanja te se isti nalazi neposredno u blizini iznimno posjećene plaže. Na područjima gdje još nije izgrađen sustav odvodnje, otpadne vode se individualno zbrinjavaju u septičkim jamama odnosno većim djelom u crnim jamama.

Na područjima aglomeracija gdje još nije izgrađen sustav odvodnje ili kanalizacijska mreža sanitarne otpadne vode se individualno zbrinjavaju u septičkim jamama koje su u velikom broju slučajeva propusne pa se otpadne vode izlijevaju, zavisno o lokaciji objekta, u podzemlje ili u more. Aglomeracija Lopar ima 84% priključenosti na sustav odvodnje.

2.3.2. Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav otoka Raba je podmorskim cjevovodom povezan na sustav regionalnog vodovoda Vodovod Hrvatsko primorje – južni ogranak. S kopna možemo dobavljati do 125 l/s vode, a u ljetnim mjesecima, kada su potrebe za vodom veće, u sustav vodoopskrbe uključujemo neke od pet lokalnih bunara ukupne izdašnosti 53 l/s.

Voda s kopna se 7 km dugačkim cjevovodom dovodi do prekidne komore Barbat, a iz nje se pune vodospremnici raspoređeni u svim naseljima na otoku. Vodospremnici se pune gravitacijskim tečenjem kroz magistralne cjevovode (DN 500, DN 400, DN 300). Voda na kopnu se dezinficira primjenom plinovitog klora, a na prekidnoj komori Barbat primjenom natrijevog hipoklorita koji se dobiva na uređaju za membransku elektrolizu iz soli i vode.

Od vodoopskrbnih objekata, na području aglomeracije Rab smješteni su prekidna komora Barbat i vodospremnici Barbat, Banjol i sv. Ilija, a na području aglomeracije Supetarska Draga vodospremnici Mundanije, Supetarska Draga, Barčići, Suha Punta i Fruga, prekidne komore Vršani i Perići, bunari Gvačići I, Gvačići II, Perići, Podmravići i Idila te izvor Mlinica. Na području aglomeracije Lopar nalaze se vodospremnici Lopar i Stanišće.

Osnovni podaci o veličini sustava:

- ukupna duljina vodoopskrbne mreže 116 km
- ukupan broj priključaka 6.554, od toga 5.512 kućanstva
- broj opskrbljenih stanovnika 9.100 + do 25.000 turista dnevno u glavnoj turističkoj sezoni

U svrhu poboljšanja kvalitete sustava vodoopskrbe, planira se provedba projekta „Priprema studijsko-projektne dokumentacije za Aglomeracije Rab, Supetarska Draga i Lopar“. Ukupna vrijednost projekta iznosi 4.229.000,00 kn, a sufinanciran je iz fondova EU, Grada Raba, Općine Lopar i tvrtke Vrelo d.o.o.

Projektom se planira izrada idejnih i glavnih projekata za: nadogradnju postojećih UPOV-a Rab, Supetarska Draga te novi uređaj na novoj lokaciji Lopar u skladu s PPVKD, rekonstrukciju postojeće mreže sustava odvodnje u aglomeracijama Rab i Lopar, izgradnju/rekonstrukciju vodovodne mreže u aglomeracijama Supetarska Draga (10 km) i Lopar (4 km), rekonstrukciju/izgradnju vodovodne mreže u aglomeracijama Supetarska Draga i Lopar i pripremu natječajne dokumentacije za opremu, radove i usluge.

2.3.3. Promet

Cestovni promet

Cestovni promet Općine Lopar čine:

- Državna cesta na području općine je: D105 LOPAR (trajektna luka) – Rab – Mišnjak (trajektna luka)
- Županijska cesta na području općine je: ŽC5138 Lopar D105 – T.L. San Marino
- Mreža nerazvrstanih cesta na području općine.

Na temelju članka 2. stavka 2. Odluke o nerazvrstanim cestama (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 14/12) Jedinствeni upravni odjel vodi Registar nerazvrstanih cesta Općine Lopar koji se sastoji od: ulica, seoskih cesta i puteva, poljskih puteva, šetnica s posebnim režimom prometovanja motornim vozilima, šumskih puteva-staza ili cesta koje spajaju dva zaseoka, a nisu razvrstane po posebnim propisima.

Drugim nerazvrstanim javnim prometnim površinama smatraju se površine za promet u mirovanju, parkirališta, pješačke staze, pješački trgovi, javna stubišta, pristupne ceste do objekata što se koriste za javni promet i slično.

Za sustavno praćenje stanja na cestama i pravovremenu evidenciju promjena nadležan je Jedinствeni upravni odjel.

Pomorski promet

Na području Općine Lopar određene su slijedeće luke otvorene za javni promet:

Luke otvorene za javni promet županijskog značaja:

- Trajektna luka Supetarska Draga u uvali Vardaškolj – planirana (Ž1)

Luke otvorene za javni promet županijskog značaja:

- Luka Lopar (Ž2-1)
- Luka Melak - Lopar (Ž2-2)
- Luka San Marino - Lopar (L1)
- Luka Sv Grgur (L2)
- Luka Melna – Otok Goli (L3)

- Luka Tetina – Otok Goli (L4)

Unutar luka otvorenih za javni promet odvijaju se slijedeće djelatnosti: privez i odvez brodova, jahti, ribarskih, sportskih i drugih brodica i plutajućih objekata, ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i skladištenje roba i drugih materijala, ukrcaj i iskrcaj putnika i vozila i ostale gospodarske djelatnosti.

Povremena sidrišta na području Općine Lopar su:

- uvala Stojan – maksimalno 12 vezova
- uvala Dubac –maksimalno 12 vezova
- uvala Saramić – maksimalno 20 vezova

Sukladno Direktivi o staništima u Općini Lopar nalaze se područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove: Podmorje poluotoka Lopar i Podmorje otoka Grgur i Goli, u kojima obitavaju naselja posidonije. Stoga povremena sidrišta ne smiju se smještati na dijelu morskog dna na kojem je prisutna posidonija.

Zračni promet

Prostornim planom određuje se smještaj zračnog pristaništa (letjelišta) u istraživanju na široj lokaciji Stanina. Zračno pristanište je namijenjeno za sportsko- turističke avione.

Helidrom se planira u sklopu površine namijenjene za zračno pristanište (letjelište) na lokaciji Stanina.

2.3.4. Gospodarenje otpadom

Dana 27. veljače 2018. godine *Odlukom Općinskog vijeća Općine Lopar*, a sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom (NN 84/21) i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske od 2017. do 2022. godine, donesen je Plan gospodarenja otpadom Općine Lopar za razdoblje 2017. – 2022. godine.

Dana 30. siječnja 2018. godine donesena je *Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada* te 03. kolovoza iste godine donesena je *Izmjena i dopuna odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada*.

Ovlaštenik za obavljanje komunalnih djelatnosti u Općini Lopar je tvrtka Lopar Vrutak d.o.o.

Prema izvješću o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Lopar, na području Općine svi objekti obuhvaćeni su uslugom prikupljanja otpada. U 80% kućanstava podijeljene su posude za odvojeno prikupljanje otpada (staklo, plastika i metal, papir i karton te biološko razgradivi otpad).U 2020. godini nabavljeno je 200 kompostera, te su isti podijeljeni po kućanstvima. Za skupljanje i odvoz otpada u uporabi je ukupno 5 vozila. Otpad prikupljen na području općine Lopar zbrinjava se u Županijskom centru za gospodarenje otpadom Mariščina.

Količina ukupno sakupljenog komunalnog otpada smanjena je za više od 35% i pozitivan je pokazatelj u smislu ostvarenja cilja 1.1. - smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, sukladno Planu gospodarenja otpadom Općine Lopar za razdoblje 2017.-2022. godine. Udio miješanog komunalnog otpada u ukupnom komunalnom otpadu smanjio se sa 80,8% na početku promatranog razdoblja, na 55,1% u 2020. godini, kako je prikazano u tablici 4, što je na razini udjela miješanog komunalnog otpada u ukupno sakupljenom otpadu znatno uspješnije od prosjeka RH, koji je 79%.

Tablica 7: Sustav gospodarenja otpadom Općine Lopar

Godina	Ukupno sakupljeno – komunalni otpad (t)	Odvojeno sakupljeno – komunalni otpad (t)	Miješani komunalni otpad (t)
2016.	2.815,00*	540*	2.275,00*
2017.	2.668,27*	620,42*	2.047,85*
2018.	1.319,13*	380,82*	938,31*
2019.	1.462,24	663,04	799,20
2020.	1.035,56	465,39	570,17

*Procijenjene količine, Izvor: Službena izvješća Općine Lopar

Među značajnijim projektima ističu se: Izgradnja pretovarne stanice na odlagalištu Sorinj puštena u pogon 2019. godine, izgradnja reciklažnog dvorišta puštenog u funkciju 2020. godine i Sanacija odlagališta Sorinj dovršena 2021. godine. Navedeni projekti financirani su sredstvima Europske unije iz Kohezijskog fonda EU u razdoblju 2014.-2020., zatim Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti te sredstvima osiguranim od Grada Raba i Općine Lopar.

2.4. Gospodarstvo

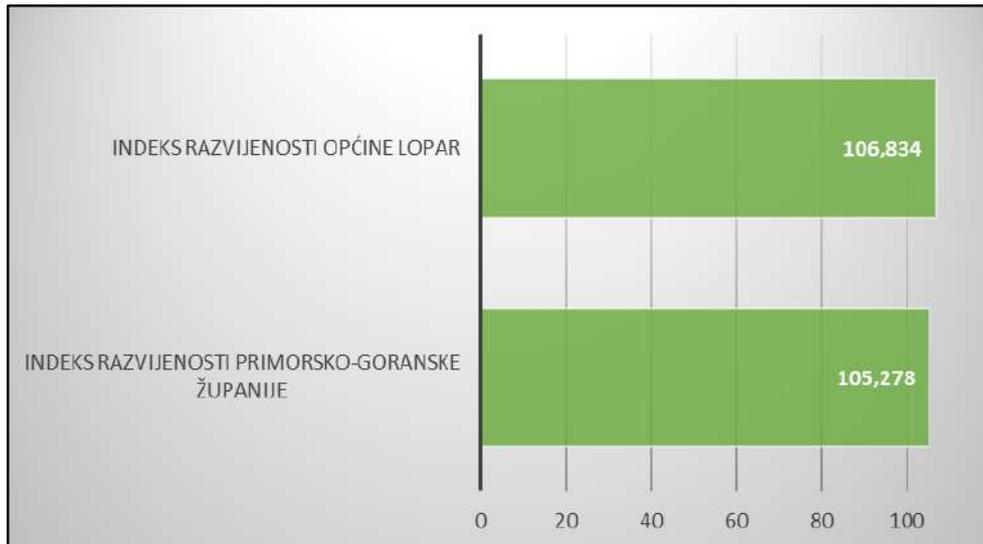
2.4.1. Indeks razvijenosti

Indeks razvijenosti kompozitni² je pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvoja jedinica lokalne i regionalne samouprave. Općina Lopar nalazi se u VII. razvojnoj skupini sa indeksom razvijenosti koji iznosi 106,834, odnosno u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Primorsko-goranska županija pripada IV. razvojnoj skupini županije s indeksom razvijenosti županije 105,278³, odnosno u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. Iako postoji blaga razlika u razvijenosti, možemo zaključiti da su razvoj Općine Lopar i razvoj Primorsko-goranske županije međusobno usklađeni. Obje jedinice su visoko prosperitetne, a društveni i gospodarski pokazatelji su povoljni.

² Indeks se računa prema sljedećim parametrima: prosječni dohodak po stanovniku, prosječni izvorni prihodi po stanovniku, prosječna stopa nezaposlenosti, opće kretanje stanovništva, stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje) te indeks starenja.

³ Prosječan prag razvijenosti iznosi 100

Grafikon 3: Indeks razvijenosti

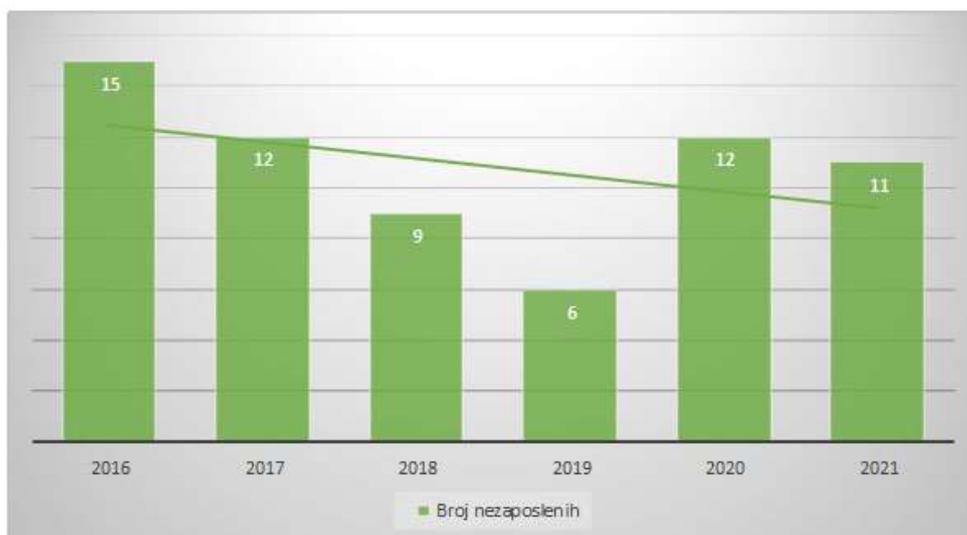
Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije

2.4.2. Tržište rada

Prema podacima Mjesečnog statističkog biltena kojeg objavljuje Hrvatski zavod za zapošljavanje, na području Primorsko-goranske županije registrirano je 7499 nezaposlenih osoba u rujnu 2021. godine, od kojih su 45% muškarci, a 55% žene. U 2021. godini je na HZZ-u u Općini Lopar je novo prijavljenih 26 osoba, od toga je 12 novo prijavljenih žena i 14 muškaraca, dok je nezaposlenih ukupno 11 osoba. Na grafikonu je prikazano kretanje broja nezaposlenih osoba u Općini Lopar u razdoblju od 2016. do 2021. godine.

U svrhu unapređenja radnog potencijala teže zapošljivih žena i žena s nižom razinom obrazovanja, Općina Lopar je u 2021. godini sudjelovala na projektu „Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II“ u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ pri čemu su osigurana bespovratna sredstva u iznosu od 740.166,00 kuna iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (15%) i iz Europskog socijalnog fonda (85%).

Grafikon 4: Kretanje broja nezaposlenih osoba

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

2.4.3. Poduzetništvo

Sukladno Proračunu Općine Lopar za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. godinu planirane su investicije u Program: Poduzetništvo; Aktivnosti: Potpora poduzetništvu (A0201401) , Poticanje poljoprivrede (A0201402) i Lokalne akcijske grupe (A0201403). Za aktivnost (A0201401) Potpora Poduzetništvu u 2021. godini utrošena su sredstva u iznosu od 82.052,00 HRK, a u 2022. i 2023. godini su planirana sredstva u vrijednosti oko 250.000,00 HRK.

Općina Lopar, u cilju poticanja razvoja poljoprivrede osigurava, ovisno o mogućnostima i stanju Općinskog proračuna, godišnja financijska sredstva za potpore, pa je tako Općinsko vijeće u 2021. godini donijelo Program korištenja sredstava ostvarenih od naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u 2021. godini.

Na području Općine Lopar nalazi se poslovna zona Sorinj, definirana Prostornim planom Općine Lopar (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 53/11 i 14/15-izmjene) i Urbanističkim planom uređenja UPU 44 – Poslovna zona Sorinj (K₂) (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 47/07). Izgradnja radne zone obuhvaćena je Programom Sorinj, Kapitalnim projektom Izgradnja radne zone (K0201501) za kojeg je u 2021. godini utrošeno 200.000,00 HRK te se planiraju ulaganja u 2022. i 2023. godini u vrijednosti oko 150.000,00 HRK.

Zona je locirana na potpuno neizgrađenom zemljištu, udaljena od naseljenih i turističkih površina i užeg obalnog pojasa, ali s relativno povoljnim mogućnostima komunalnog opremanja i povezivanja na osnovnu otopku prometnicu (D 105). Obzirom na prometni položaj uz državnu cestu i blizinu planiranog trajektnog pristaništa u uvali Varda školj, lokacija je posebno povoljna kao skladišni - distribucijski centar, jer u znatnoj mjeri oslobađa naselja i otočke prometnice velikog prometa.

Zona je značajna zbog premještanja djelatnosti koje nisu povezane sa stanovanjem i turizmom iz litoralnog pojasa kojem je omogućena posvećenost isključivo turizmu. Poslovna zona namijenjena je prije svega obrtnicima i izdvojenim jedinicama malih i srednjih poduzeća u proizvodnim, uslužnim, trgovačkim, servisnim, komunalnim i sličnim djelatnostima.

2.4.4. Turizam

Općina Lopar predstavlja ugostiteljsko-turističko područje na kojem prevladavaju djelatnosti ugostiteljstva i turizma s dopunjujućim djelatnostima. Općina Lopar je atraktivna turistička lokacija, a jedina manjkavost je relativno kratka turistička sezona koja se svodi na ljetne mjesece, stoga je u svrhu produljenja sezone Proračun usmjeren na obogaćivanje kulturnog te sportskog i rekreativnog sadržaja. Prema podacima Turističke zajednice Općine Lopar u 2019. godini uloženo je 1.709.356,86 HRK u uređenje Općine (javne površine, plaže, šetnice i aktivnosti u Geoparku, održavanje wc-a), kulturno-zabavne, sportske i ekološke manifestacije, oglašavanje i PR agenturu, sajmove, edukacije, unapređenje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava i sl. U Planu rashoda za 2020. godinu predviđeni su rashodi u vrijednosti od 1.939.500 HRK za poticanje i sudjelovanje u uređenju mjesta, manifestacije, nove proizvode, online i offline oglašavanje/komunikaciju, smeđu signalizaciju, sajmove, posebne prezentacije, suradnju s novinarima i interni marketing i marketinšku infrastrukturu. Općina Lopar na godišnjoj razini donosi Program utroška sredstava turističke pristojbe te je prihod od turističke pristojbe planiran u Proračunu Općine Lopar te je namijenjen za poboljšanje uvjeta boravka turista na području Općine Lopar. U 2022. godini je planirano ulaganje u iznosu od 800.000,00 HRK za manifestacije i ostale aktivnosti navedene u tablici 8.

Tablica 8: Projekti na području Općine Lopar i njihove vrijednosti u kunama

Red.br.	Projekt	Vrijednost (HRK)
1.	Manifestacija „Loparska noć“	10.000,00
2.	Manifestacija „Festival skulpture u pijesku“	10.000,00
3.	Ostale kulturne manifestacije	10.000,00
4.	Udruženo oglašavanje sa strateškim partnerima turizam - PGŽ	61.500,00
5.	Manifestacija „MTB Iron Man 4 Islands“	20.000,00
6.	Manifestacija „Rab Island Trail“	10.000,00
7.	Sufinanciranje turističke ambulante	40.000,00
8.	Čišćenje plaža	368.500,00
9.	Hortikultura – cvjetnice, zelene površine	120.000,00
10.	Prihranjivanje plaža	150.000,00

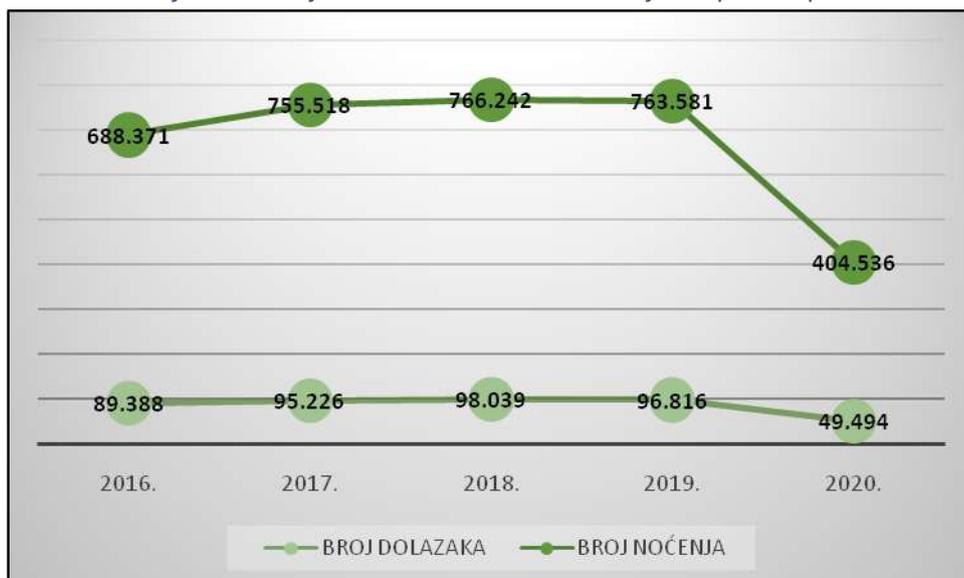
U tablici 9. su navedeni neki od najvažnijih projekata na području Općine Lopar s ciljem unapređenja kvalitete ponude kako za lokalno stanovništvo tako i za posjetitelje.

Tablica 9: Projekti na području Općine Lopar i njihove vrijednosti u kunama

Projekt	Vrijednost (HRK)
Sportski dom – sportska dvorana, boćarski dom i drugi popratni sadržaj	32.500.000,00
Uređenje centra Lopara s trgovom	1.000.000,00
Spomen obilježje – Hrvatski branitelji	150.000,00
Dječji vrtić	10.500.000,00
Knjižnica - čitaonica	600.000,00
Nerazvrstana cesta Melak-groblje	4.500.000,00
WiFi4EU	100.000,00
Sortirnica	7.000.000,00
Reciklažno dvorište za građevinski otpad	4.500.000,00
Kompostana	2.500.000,00
Tržnica	2.500.000,00

U razdoblju od 2016. godine do 2020. godine broj turističkih dolazaka i noćenja je varirao u Općini Lopar. Ključno je da se broj dolazaka i noćenja izrazito smanjio 2020. godine zbog ograničavanja kretanja stanovništva od strane stožera civilne zaštite pod utjecajem zdravstvene i gospodarske krize koje je prouzrokovala pandemija COVID-19. Sinergija turističke privrede i javnog sektora te privatnih subjekata u turizmu ključna je za povećanje konkurentnosti i prepoznatljivosti. U tom smislu, nositelj aktivnosti koje izravno i neizravno doprinose povećanju kvalitete turizma i implementaciji novih sadržaja, osim Općine Lopar je i Turistička zajednica Općine Lopar.

Grafikon 5: Broj turističkih dolazaka i noćenja u Općini Lopar

Izvor: Turistička zajednica Općine Lopar

3. MISIJA, VIZIJA I DJELOKRUG OPĆINE LOPAR

3.1. Misija Općine Lopar

Misija Općine Lopar je dosljedno podizati ljestvicu standarda življenja svojih mještana kroz racionalno korištenje proračunskih sredstava i razvojnih turističkih resursa s ciljem unapređenja obrazovnog aspekta, zaštite okoliša i ostvarenja održivog gospodarstva.

3.2. Vizija Općine Lopar

Vizija Općine Lopar je uz pomoć razvijenog gospodarstva, očuvanog okoliša i bogate turističke ponude postati razvojno perspektivno mjesto visokog životnog standarda.

3.3. Djelokrug Općine Lopar

Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Zakonom i podliježe nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

Općina u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili Zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

U skladu s posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti, Općina će odrediti poslove čije je djelatnosti Općina dužna organizirati te poslove koje može obavljati.

4. STRATEŠKI OKVIR PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE LOPAR ZA RAZDOBLJE 2021.-2025. GODINE

Strateško planiranje i razvoj Općine Lopar u razdoblju do 2025. godine temelji se na usvojenoj Strategiji razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine.

Strategija definira sljedeće ciljeve, prioritete i mjere:

Strateški cilj C1: Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva

Prioritet P 1.1. Razvoj i unaprjeđenje marikulture

Mjere 1.1.1. Započeti proizvodnju i asortiman uzgojene ribe i školjkaša s prepoznatljivom kvalitetom, uz poštovanje svih ekoloških standarda u proizvodnji

Mjere 1.1.2 Marikulturu integrirati u prostorne planove Općine kao ravnopravnog korisnika obalnih i otočnih potencijala, sa svim pravima i obvezama koje proistječu iz prava korištenja dijelovima pomorskog dobra i njegovim prirodnim danostima

Mjere 1.1.3. Razvoj preventivnih mjera u sprečavanju ili smanjenju nepoželjnih utjecaja na okoliš

Prioritet P 1.2. Programi razvoja i promicanja turizma

Mjere 1.2.1. . Poticanje dodatnog razvoja nautičkog turizma

Prioritet P 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva

Mjere 1.3.1. Poticanje razvoja poduzetništva žena i mladih, poduzetnika početnika i sustavi dodatnog obrazovanja

Mjere 1.3.2. Povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva

Strateški cilj C2: Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika

Prioritet P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture

Mjere 2.1.1. Kupnja zemljišta za razvoj nove infrastrukture

Mjere 2.1.2. Izgradnja nerazvrstanih cesta

Mjere 2.1.3. Proširenje i uređenje groblja

Mjere 2.1.4. Proširenje javne rasvjete

Mjere 2.1.5. Uređenje biciklističke staze

Mjere 2.1.6. Uređenje šetnice San Marino

Prioritet P 2.2. Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture

Mjere 2.2.1. Izgradnja sportskih igrališta

Mjere 2.2.2. Izgradnja dječjih igrališta

Mjere 2.2.3. Izgradnja nogometnog igrališta

Mjere 2.2.4. Zračno pristanište za sportsko-turističke avione

Prioritet P 2.3. Poticanje razvoja društvenog života, civilnog društva i obrazovnog aspekta

Mjere 2.3.1. Izgradnja dječjeg vrtića

Mjere 2.3.2. Stvaranje uvjeta za prihvat i udomljenje napuštenih životinja

Strateški cilj C3: Zaštita okoliša, prirodne i kulturne baštine općine Lopar

Prioritet P 3.1. Promicanje i razvoj kulturne baštine

Mjere 3.1.1. Obnova i zaštita kulturne baštine

Mjere 3.1.2. Rekonstrukcija, revitalizacija i valorizacija kulturno – povijesne baštine

Mjere 3.1.3. Kreiranje programa očuvanja i promocije prirodne i kulturne baštine

Mjere 3.1.4. Uređenje poučne staze

Mjere 3.1.5. Projekt Geopark otok Rab

Mjere 3.1.6. Osnivanje Centra za upravljanje kulturnom baštinom

Mjere 3.1.7. Interpretacijski centar

Prioritet P 3.2. Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša

Mjere 3.2.1. Unaprjeđenje aspekta zaštite okoliša i razvoj efikasnog sustava održivog gospodarenja otpadom

Mjere 3.2.2. Izgradnja infrastrukture za održivo gospodarenje otpadom

Mjere 3.2.3. Povećanje komunalnog dijela lučica

Sve navedene mjere odgovaraju samoupravnom djelokrugu Općine Lopar, te su usklađene sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine.

U predmetnom Programu odabrane su prioritetne mjere i kapitalni projekti koji će se provesti u narednom razdoblju. Za svaku od mjera definirani su ciljevi i rezultati, te njihovi pokazatelji, utvrđene su polazišne i ciljne vrijednosti za određeni pokazatelj rezultata, koji će omogućiti učinkovito praćenje provedbe Programa.

Uz to, važan element strateškog planiranja je i planiranje proračunskih sredstava koja su potrebna za realizaciju mjera i projekata. Shodno tome, Provedbeni program obuhvaća i poveznicu s proračunom Općine.

4.1. Mjere, aktivnosti i razvojni projekti

Mjera 1.			
POVEĆANJE KONKURENTNOSTI MALOG I SREDNJE PODUZETNIŠTVA			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C1 Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva - Prioritet: P 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetnika - Mjera 1.3.2. Povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva 		
Cilj mjere	Unaprijediti poslovanje domaćih i novih potencijalnih poduzetnika na području općine pri čemu se treba fokusirati na proizvodnju i prodaju autohtonih proizvoda.		
Očekivani rezultat mjere	Smanjenje nezaposlenosti Povećanje ukupnog godišnjeg prihoda poduzeća		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj novozaposlenih Broj proizvođača Preradbeni kapacitet Broj novoosnovanih tvrtki, obrta, zadruga Količina proizvedenih proizvoda		
Razvojni projekt 1.1.: Izgradnja radne zone			
Procijenjena vrijednost	500.000,00 kn		
Poveznica s proračunom	Program: 2015. Sorinj, K0201501 Izgradnja radne zone		
Pokazatelj rezultata	Postotak izvršenih radova		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
<i>70</i>	<i>80</i>	<i>90</i>	<i>100</i>

Mjera 2.			
KUPNJA ZEMLJIŠTA ZA RAZVOJ NOVE INFRASTRUTURE			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture - Mjera 2.1.1. Kupnja zemljišta za razvoj nove infrastrukture		
Cilj mjere	Investiranje u građevinska zemljišta što će pridonijeti izgradnji nove komunalne infrastrukture i poboljšanju životnog standarda stanovnika općine.		
Očekivani rezultat mjere	Izgradnja nove komunalne infrastrukture Investicijsko održavanje postojeće komunalne infrastrukture Nabava potrebne opreme Smanjenje nezaposlenosti		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj kupljenih građevinskih zemljišta Broj izgrađenih objekata komunalne infrastrukture Broj nove opreme Broj novih radnih mjesta		
Razvojni projekt 2.1.: Kupnja zemljišta			
Procijenjena vrijednost	1.650.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2011. Javne površine, K0201101 Kupnja zemljišta		
Pokazatelj rezultata	Površina u m ²		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
<i>300</i>	<i>2450</i>	<i>400</i>	<i>450</i>

Mjera 3.			
IZGRADNJA NERAZVRSTANIH CESTA			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture - Mjera 2.1.2. Izgradnja nerazvrstanih cesta 		
Cilj mjere	Osigurati lokalnim stanovnicima siguran i kvalitetan promet u naseljima i dolazak do važnijih prometnica većeg ranga.		
Očekivani rezultat mjere	Asfaltiranje nerazvrstanih cesta Redovno održavanje cesta Postavljanje prometne signalizacije Upis nerazvrstanih cesta Izgradnja nerazvrstanih cesta		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj metara izgrađenih ili rekonstruiranih cesta Broj upisanih nerazvrstanih cesta		
Razvojni projekt 3.1.: Izgradnja nerazvrstanih cesta			
Procijenjena vrijednost	8.650.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2016. Nerazvrstane ceste, K0201601 Izgradnja nerazvrstanih cesta		
Pokazatelj rezultata	Izgradnja u m		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
<i>500</i>	<i>500</i>	<i>700</i>	<i>800</i>

Mjera 4.			
PROŠIRENJE JAVNE RASVJETE			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture - Mjera 2.1.4. Proširenje javne rasvjete 		
Cilj mjere	Proširenje javne rasvjete u dijelovima naselja gdje nedostaje te postizanje energetske učinkovitosti i smanjenje svjetlosnog onečišćenja.		
Očekivani rezultat mjere	Proširena javna rasvjeta, Postavljanje novih priključaka Povećanje energetske učinkovitosti Povećanje kvalitete života stanovnika		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj novih stupova javne rasvjete Broj postavljenih priključaka		
Razvojni projekt 4.1.: Proširenje javne rasvjete			
Procijenjena vrijednost	550.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2019. Javna rasvjeta, K0201901 Proširenje javne rasvjete		
Pokazatelj rezultata	Broj novih rasvjetnih stupova		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
15	10	15	15

Mjera 5.			
IZGRADNJA SPORTSKIH IGRALIŠTA			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.2. Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture - Mjera 2.2.1. Izgradnja sportskih igrališta 		
Cilj mjere	Izgradnja, održavanje i uređenje sportskih igrališta i promicanje sporta na području općine Lopar.		
Očekivani rezultat mjere	Rast broja sportskih aktivnosti Izgradnja sportsko-rekreacijskih površina Razvoj timskih sportova Poboljšanje kvalitete života stanovnika		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj sportskih aktivnosti Broj novoizgrađenih površina Broj projekata održavanja i izgradnje		
Razvojni projekt 5.1.: Projekt i izgradnja dvoranskog trga			
Procijenjena vrijednost	1.210.500,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2020. Sportska dvorana, K0202002 Projekt i izgradnja dvoranskog trga		
Pokazatelj rezultata	Postotak ukupne dovršenosti		
Početna vrijednost	Ciljne vrijednosti		
	2022.	2023.	2024.
85	90	95	100
Razvojni projekt 5.2.: Izgradnja sportske dvorane			
Procijenjena vrijednost	7.400.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2020. Sportska dvorana, K0202001 Izgradnja sportske dvorane		
Pokazatelj rezultata	Postotak ukupne dovršenosti		
Početna vrijednost	Ciljne vrijednosti		
	2022.	2023.	2024.
80	90	95	100

Mjera 6.			
IZGRADNJA DJEČJIH IGRALIŠTA			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.2. Izgradnja i unaprjeđenje sportske infrastrukture - Mjera 2.2.2. Izgradnja dječjih igrališta 		
Cilj mjere	Ulaganja u dječja igrališta sa svrhom poticanja bavljenja sportom i promocija zdravijeg načina života, kvalitetniji psihofizički razvoj djece i mladih kao i poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva.		
Očekivani rezultat mjere	Rast ulagačkih aktivnosti Izgradnja novih objekata Nabava nove opreme za dječja igrališta		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj novoizgrađenih površina Broj nabavljene opreme		
Razvojni projekt 6.1.: Izgradnja dječjih igrališta			
Procijenjena vrijednost	230.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2005. Razvoj sporta i rekreacije, K0200502 Izgradnja dječjih igrališta		
Pokazatelj rezultata	Broj novih igrala		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
<i>3</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>

Mjera 7. IZGRADNJA DJEČJEG VRTIĆA			
Povezanost sa strateškim dokumentom	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine <ul style="list-style-type: none"> - Strateški cilj C2 Poboljšanje infrastrukturnih sustava općine i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika - Prioritet: P 2.1. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture - Mjera 2.3.1. Izgradnja dječjeg vrtića 		
Cilj mjere	Rast učinkovitosti i očuvanja kvalitete odgoja i obrazovanja. Državnim pedagoškim standardima formirani su optimalni prostorni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, i informatički standardi za osiguravanje adekvatnih uvjeta rada u odgojno-obrazovnim institucijama.		
Očekivani rezultat mjere	Nabava opreme za dječji vrtić Projekt i izgradnja dječjeg vrtića		
Pokazatelj praćenja mjere	Broj izgrađenih objekata Broj nabavljene opreme Broj smještajnih kapaciteta Broj novih radnih mjesta		
Razvojni projekt 7.1.: Izgradnja dječjeg vrtića			
Procijenjena vrijednost	12.260.000,00 HRK		
Poveznica s proračunom	Program: 2002. Odgoj i obrazovanje, K0200201 Izgradnja dječjeg vrtića		
Pokazatelj rezultata	Postotak ukupne realizacije		
<i>Početna vrijednost</i>	<i>Ciljne vrijednosti</i>		
	<i>2022.</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>
2	58	25	15

4.2. Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih projekata

U nastavku e nalazi tablica u kojoj su navedeni identificirani kapitalni projekti, i prikazan njihov terminski i financijski plan, a sukladno proračunu Općine Lopar.

Tablica 10: Terminski, akcijski i financijski plan provedbe razvojnih projekata

Naziv projekta	Oznaka	Procijenjena vrijednost projekta (HRK)	Nadležnost za provedbu mjere	Mogući izvor financiranja	Proračun 2021. (HRK)	Projekcija proračuna 2022. (HRK)	Projekcija proračuna 2023. (HRK)	Projekcija proračuna 2024. (HRK)
Izgradnja radne zone	K0201501	500.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	50.000,00	150.000,00	150.000,00	150.000,00
Kupnja zemljišta	K0201101	1.650.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	93.000,00	500.000,00	550.000,00	600.000,00
Izgradnja nerazvrstanih cesta	K0201601	8.650.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	242.345,06	2.750.000,00	2.900.000,00	3.000.000,00
Proširenje javne rasvjete	K0201901	550.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	150.000,00	100.000,00	150.000,00	150.000,00
Projekt i izgradnja dvoranskog trga	K0202002	1.210.500,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	660.493,23	250.000,00	150.000,00	150.000,00
Izgradnja sportske dvorane	K0202001	7.400.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	5.200.000,00	2.000.000,00	100.000,00	100.000,00
Izgradnja dječjih igrališta	K0200502	230.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	49.875,00	50.000,00	60.000,00	70.000,00
Izgradnja dječjeg vrtića	K0200201	12.260.000,00	Jedinstveni upravni odjel	Nacionalna, EU i vlastita sredstva	109.375,00	3.650.000,00	5.000.000,00	3.500.000,00

5. PRAĆENJE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH AKATA

Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne samouprave sastavni je dio procesa strateškog planiranja i definirano je Pravilnikom o Strateškom planiranju. Praćenje provedbe akata strateškog planiranja obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (definirani u strateškom okviru Općine Lopar) kojima se sustavno prati uspješnost provedbe mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja proces je pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na razini JLS te široj javnosti o statusu provedbe strateškog akta.

5.1. Praćenje i izvještavanje

Za provedbu ovoga Provedbenog programa te za praćenje i izvještavanje o provedbi nadležna je Općina Lopar na čelu s načelnikom kao odgovornom osobom. Općina Lopar koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih dostizanju i ispunjenju vizije Općine. Načelnik će imenovati djelatnike stručne službe načelnika koji se bitno odgovorni za koordinaciju provedbe u suradnji s imenovanom radnim tijelom. Načelnik je odgovoran za redovno izvještavanje o provedbi Provedbenog programa i uspješnosti zadanih ciljeva. Na godišnjoj osnovi, krajem svake kalendarske godine, a najkasnije do 20. prosinca revidirat će se Provedbeni program Općine Lopar. Praćenje provedbe odvija se tako da odgovorna osoba priprema godišnja izvješća o provedbi. Općinsko vijeće zaprima i odobrava godišnja izvješća te daje preporuke za unaprjeđenje izvršavanja. Sva izvješća o aktivnostima praćenja i izvještavanja Provedbenog programa Općine Lopar bit će objavljena na službenim internetskim stranicama Općine Lopar.

Ciljevi praćenja i izvještavanja su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe mjera akta strateškog planiranja;
- učinkovito upravljanje provedbom akta strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja;
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i revizije akta strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih mjera;
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe akta strateškog planiranja;
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata;
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a propisani su Pravilnikom o SP-u.

Tablica 11: Okvir za praćenje i izvještavanje

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi:	Rok za izvješće:
Provedbeni program za razdoblje 2021-2025. godine	Polugodišnje	Regionalni koordinator; Lokalni koordinator	Predstavničko tijelo; Koordinacijsko tijelo	do 31. srpnja tekuće godine (za tekuću godinu); do 31. siječnja tekuće godine (za prethodnu godinu)

Proces praćenja i izvještavanja uključuje sljedeće korake u cilju provedbe praćenja i izvještavanja o strateškom planiranju:

1. Uspostava institucionalnog okvira za praćenje uspješnosti provedbe;
2. Identifikacija zahtjeva praćenja;
3. Uspostava mreže osoba za praćenje;
4. Izvještavanje o rezultatima;
5. Identifikacija mogućih problema;
6. Pokretanje preventivnih mjera rješavanja problema;
7. Ispunjavanje službenih zahtjeva izvješćivanja.

5.2. Vrednovanje akata strateškog planiranja

Postupak vrednovanja akta strateškoga planiranja neovisna je usporedba i ocjena očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinka provedbe Provedbenog programa. Pravilnikom o strateškom planiranju definirana je obveza vrednovanja akata strateškog planiranja samo za srednjoročne i dugoročne akte. Prema tome, obveza vrednovanja Provedbenog programa nije definirana Zakonom o strateškom planiranju, ali ukoliko se ukaže potreba za provedbom istog za daljnje formiranje javnih politika, a sukladno financijskim mogućnostima Općine, vrednovanje će se provesti prema niže navedenoj metodologiji.

Sustav vrednovanja temelji se na sljedećim parametrima:

- Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškoga planiranja;
- Načelnik koji je nadležan za pokretanje izrade akta strateškog planiranja donosi odluku o početku postupka vrednovanja;
- Rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškoga planiranja utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškoga planiranja.

Metodologija vrednovanja primijenit će se sukladno pravilima definiranim u Priručniku o strateškom planiranju te Pravilniku o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

PRILOG 1. TERMINSKI AKCIJSKI I FINANCIJSKI PLAN PROVEDBE RAZVOJNIH MJERA

Prilog 1. Predložak za izradu Provedbenog programa jedinice područne (regionalne) samouprave

NOSITELJ IZRADE AKTA:		OPĆINA LOPAR										Razdoblje važenja akta:			2021.-2025. GODINE	DATUM IZRADE / IZMJENE AKTA		31.12.2021.				
REFORMSKE, INVESTICIJSKE I OSTALE MJERE													OKVIR ZA PRAĆENJE PROVEDBE									
Redni broj mjere	Naziv nadređenog akta strateškog planiranja	Naziv cilja nadređenog akta strateškog planiranja	Program u proračunu JP(R)S	Naziv mjere	Svrha provedbe mjere	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u HRK)	Poveznica na izvor financiranja u proračunu JP(R)S	Nadležnost / odgovornost za provedbu mjere	Oznaka vrsta mjere (R/I/O)	Doprinos mjere ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima	Doprinos provedbi ciljeva održivog razvoja SDG	Doprinos zelenoj tranziciji EU (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji EU (DA/NE)	Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća ključnih aktivnosti (mjesec, godina)	Rok provedbe mjere (mjesec, godina)	Pokazatelj rezultata	Počatna vrijednost (godina)	Ciljna vrijednost 2021.	Ciljna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2023.	Ciljna vrijednost 2024.
1	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C1 Rast konkurentnosti lokalnog gospodarstva	Program: 2015. Sorinj	Mjera 1.3.2. Povećanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva	Unaprijediti poslovanje domaćih i novih potencijalnih poduzetnika na području općine pri čemu se treba fokusirati na proizvodnju i izvoz autohtonih proizvoda.	500.000,00	K0201501 Izgradnja radne zone	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve	DA	DA	Izgradnja radne zone	3 godine	prosinac 2024.	Postotak izvršenih radova	70%	70%	80%	90%	100%
2	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2011. Javne površine	Mjera 2.1.1. Kupnja zemljišta za razvoj nove infrastrukture	Investiranje u građevinska zemljišta što će pridonijeti izgradnji nove komunalne infrastrukture i poboljšanju životnog standarda stanovnika općine.	1.650.000,00	K0201101 Kupnja zemljišta	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 9 Izgraditi otporna infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije	DA	NE	Kupnja zemljišta	3 godine	prosinac 2024.	Površina u m ²	300	300	400	400	450
3	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2016. Nerazvrstane ceste	Mjera 2.1.2. Izgradnja nerazvrstanih cesta	Osigurati lokalnim stanovnicima siguran i kvalitetan promet u naseljima i dolazak do važnijih prometnica većeg ranga.	8.650.000,00	K0201601 Izgradnja nerazvrstanih cesta	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima	NE	DA	Izgradnja nerazvrstanih cesta	3 godine	prosinac 2024.	Izgradnja u m ²	500	500	500	700	800
4	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2019. Javna rasvjeta	Mjera 2.1.4. Proširenje javne rasvjete	Proširenje javne rasvjete u dijelovima naselja gdje nedostaje te postizanje energetske učinkovitosti i smanjenje svjetlosnog onečišćenja.	550.000,00	K0201901 Proširenje javne rasvjete	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima	DA	NE	Proširenje javne rasvjete	3 godine	prosinac 2024.	Broj novih rasvjetnih stupova	15	15	10	15	15
5	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2020. Sportska dvorana	Mjera 2.2.1. Izgradnja sportskih igrališta	Izgradnja, održavanje i uređenje sportskih igrališta i promicanje sporta na području općine Lopar.	8.610.500,00	K0202002 Projekt i izgradnja dvoranskog trga K0202001 Izgradnja sportske dvorane	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina	NE	NE	Projekt i izgradnja dvoranskog trga	3 godine	prosinac 2024.	Postotak ukupne dovršenosti	85	85	90	95	100
														Izgradnja sportske dvorane	godine	prosinac 2024.	Postotak ukupne dovršenosti	80	80	90	95	100
6	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2005. Razvoj sporta i rekreacije	Mjera 2.2.2. Izgradnja dječjih igrališta	Ulaganja u dječja igrališta sa svrhom poticanja bavljenja sportom i promocija zdravijeg načina života, kvalitetniji psihofizički razvoj djece i mladih kao i poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva.	230.000,00	K0200502 Izgradnja dječjih igrališta	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 3 Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina	NE	NE	Izgradnja dječjih igrališta	3 godine	prosinac 2024.	Broj novih igrala	3	3	1	1	1
7	Strategija razvoja Općine Lopar za razdoblje od 2020. do 2030. godine	C2 Pобоljšanje infrastrukturnih sustava općine i unapređenje kvalitete života stanovnika	Program: 2002. Odgoj i obrazovanje	Mjera 2.3.1. Izgradnja dječjeg vrtića	Rast učinkovitosti i očuvanja kvalitete odgoja i obrazovanja. Državnim pedagoškim standardima formirani su optimalni prostori, kadrovski, zdravstveni, tehnički, i informatički standardi za osiguravanje adekvatnih uvjeta rada u odgojno-obrazovnim institucijama.	12.260.000,00	K0200201 Izgradnja dječjeg vrtića	Jedinstveni upravni odjel	I	OT	SDG 4 Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima	NE	DA	Izgradnja dječjeg vrtića	3 godine	prosinac 2024.	Postotak ukupne realizacije	2	2	58	25	15